

D Ó M U R

Héraðsdóms Reykjavíkur 5. desember 2008 í máli nr. E-5431/2008:

Jón Pétur Kristjánsson

(Hulda Rós Ríkisdóttir hrl.)

gegn

Vátryggingafélagi Íslands hf.

(Ólafur Lúther Einarsson hdl.)

Mál þetta var höfðað 24. júlí 2008 og dómtekið 27. f.m.

Stefnandi er Jón Pétur Kristjánsson, Krókamýri 76, Garðabæ.

Stefndi er Vátryggingafélag Íslands hf., Ármúla 3, Reykjavík.

Stefnandi krefst þess að viðurkennd verði með dómi greiðsluskylda stefnda á greiðslu vátryggingabóta til stefnanda úr slysatryggingu launþega (SP 20) og sjúkra- og slysatryggingu (SJ 10) vegna vinnuslyss sem stefnandi varð fyrir við vinnu sína í desembermánuði 2006. Einnig krefst stefnandi málskostnaðar úr hendi stefnda.

Stefndi krefst sýknu af kröfum stefnanda og málskostnaðar úr hendi hans.

Í stefnu greinir frá málsatvikum á þá leið að stefnandi, sem sé smiður að atvinnu, hafi dottið við vinnu sína í desembermánuði 2006. Hann hafi fallið úr stiga og lent á annarri öxlinni. Fyrirtækið Mótandi ehf. hafi keypt allar nauðsynlegar tryggingar fyrir þá starfsmenn, sem unnu á vegum fyrirtækisins, og hafi stefnandi verið einn þeirra. Í kjölfar slyssins hafi stefnandi farið til skoðunar á slyshadeild en haldið svo áfram vinnu sinni þar sem engin meinsemd hafi komið fram við skoðun á slyshadeild. Það hafi svo verið haustið 2007, eftir að stefnandi hafi farið að finna fyrir verulegum og stigvaxandi óþægindum í þeirri öxl, sem hann hafi fallið á, að hann hafi leitað til heimilislæknis síns, Bjarna Jónassonar á heilsugæslustöðinni í Garðabæ. Heimilislæknirinn hafi sent stefnanda til Sjúkraþjálfunar Garðabæjar þar sem hann hafi verið til meðferðar tvisvar sinnum í viku frá 11. desember 2007 þar til 28. mars sl. Í framhaldinu hafi heimilislæknirinn sent stefnanda til sérfræðings, Örnólfs Valdimarssonar bæklunarlæknis, vegna verkjarins. Eftir að hafa tekið myndir af hendi og öxl stefnanda hafi Örnólfur tjáð

honum að gera þyrfti aðgerð á öxl hans. Aðgerðin hafi verið gerð 14. apríl sl. og stefnanda hafi verið tjáð að hann yrði frá vinnu í a.m.k. þrjá mánuði.

Hinn 5. maí 2008 tilkynnti stefnandi stefnda um slys sem hann hefði orðið fyrir í desember 2006 að Stórákrika 16, Mosfellsbæ, nafn váttryggingartaka: Mótandi ehf. Slysину og meiðslum er þannig lýst: „Slasaði vann við mótasmíði. Stigi rann undan slasaða svo hann féll niður ca. 2 metra og lenti á hægri öxl, fékk einnig gat á höfuð og meiddist á fæti. Slasaði hefur haft veruleg óþægindi af verk í öxl allt frá slysi. Hefur farið vaxandi og endaði með því að gerð hefur verið aðgerð á öxl.“ Samkvæmt vottorði úr sjúkraskrá slysadeildar Landspítala í Fossvogi kom stefnandi þangað 27. desember 2006 út af áverkum sem hann hafi orðið fyrir skömmu áður og muni hann hafa dottið í stiga í vinnunni og fengið högg á hnakkann og hægri fótlegg. Hann hafi fengið sár á hnakkann og kvartað um verki yfir fótleggnum, rétt neðan hnés, en stigið þó í fótinn. Í vottorði Bjarna Jónassonar læknis, Heilsugæslunni Garðabæ, segir að við komu stefnanda á heilsugæsluna 4. janúar 2007 hafi hann haft eymsli í hægri öxlinni auk áframhaldandi óþæginda í hægri sköflungi og í hægri hné. Síðan er lýst ítrekuðum komum stefnanda á heilsugæsluna vegna einkenna frá hægri öxl. Vegna þess var stefnanda ráðlögð sjúkraþjálfun og að lokum var hann sendur hinn 28. mars 2008 til Örnólfs Valdimarssonar bæklunarlæknis. Samkvæmt vottorði Örnólfs framkvæmdi hann aðgerð á öxl stefnanda 14. apríl sl. Gert var ráð fyrir að stefnandi yrði með fatla í sex vikur frá aðgerðardegi og að hann yrði að fullu vinnufær frá 5. ágúst 2008.

Stefndi sendi lögmanni stefnanda bréf 8. maí 2008 og tilkynnti að samkvæmt fyrirliggjandi gögnum væri framangreint atvik ekki bótaskyldt úr slysáttryggingu hans. Vísað var til 124. gr. laga um váttryggingasamninga og þess að formleg tjónstilkynning hefði borist félaginu 5. maí 2008. Lögmaður stefnanda mótmælti þessari ákvörðun með bréfi til stefnda 20. maí 2008. Ákvörðun stefnda var ítrekuð með svarbréfi 28. maí 2008. Þar er vísað til þess að um váttrygginguna gildi lög nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga, váttryggingarskírteinið, váttryggingarskilmálar slysáttryggingar launþega nr. SP 20 og sameiginlegir skilmálar félagsins nr. YY10.

Þegar slysið varð voru í gildi tryggingar, sem Mótandi ehf. hafði sem váttryggingartaki hjá stefnda; sjúkra- og slysáttrygging og slysáttrygging launþega til handa starfsmönnum fyrirtækisins, þ.á m. stefnanda. Í skírteinum beggja trygginganna voru svofelld ákvæði: „Sá, sem á rétt til bóta, glatar honum ef hann tilkynnir félaginu ekki um kröfu innan eins árs frá því að hann vissi um þau atvik sem hún er reist á.“ Afrit skírteinanna voru send váttryggingartakanum. Váttryggingarskilmálar slysáttryggingar launþega eru nr. SP 20 og váttryggingarskilmálar sjúkra- og slysáttryggingar eru nr. SJ 10. Í sameiginlegum váttryggingarskilmálum stefnda nr. YY10 segir í grein 6.3: „Váttryggður, eða hver sá sem á rétt til bóta, glatar honum ef hann tilkynnir félaginu ekki um kröfu sína innan eins árs frá því að hann vissi um þau atvik sem hún er reist á.“

Framangreindir skilmálar eru í samræmi við ákvæði 1. mgr. 124. gr. laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga: „Sá sem rétt á til bóta samkvæmt slysáttryggingu, sjúkratryggingu eða heilsutryggingu með eða án uppsagnarréttar glatar þeim rétti ef krafa er ekki gerð um bætur til félagsins innan árs frá því að

hann fékk vitneskju um þau atvik sem hún er reist á.“ Ágreiningur aðila varðar það hvernig skilja beri þetta ákvæði og þó öðru fremur hvernig skýra beri orðið atvik í þessu samhengi.

Stefnandi reisir kröfugerð sína á því að ársfresturinn hafi byrjað að líða þegar stefnandi vissi að eitthvað væri að honum í öxl og handlegg, þ.e. haustið 2007 og lagastoð skorti fyrir því að miða upphafstíma eins árs frestsins við slysdaginn. Hafi það verið ætlunin með 124. gr. laga um váttryggingasamninga að alltaf skuli tilkynna hvert einasta óhapp þegar það verður væru löginn að leggja svo íþyngjandi byrðar á starfsmenn og fyrirtæki og auk þess tryggingafélögin að það hefði verið tekið skýrt fram í lögnum þannig að ekki væri um villst við hvað væri átt. Löginn geri það ekki heldur veiti þau þvert á móti ákveðið svigrúm og tekið sé fram í greinargerð með lögnum að leidd séu í lög rýmri ákvæði á garð váttryggðs en fyrri lög hafi gert. Aldrei hafi verið send ný váttryggingarskírteini eða sent nokkurt bréf frá stefnda þar sem tilkynnt væri að skilyrði greiðslu væri að slys væri tilkynnt innan eins árs.

Sýknukrafa stefnda er reist á því að honum sé ekki skylt að greiða váttryggingarbætur úr slysatryggingu launþega eða sjúkra- og slysatryggingu stefnanda samkvæmt lögum um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 og váttryggingarskilmálum stefnda þar sem stefnandi hafi glatað rétti sínum til bóta með því að krefjast ekki váttryggingarbóta innan frests samkvæmt 124. gr. fyrrgreindra laga. Þau atvik, sem nefnd séu í 1. mgr. 124. gr. laganna, séu atvikin sem valdi því að til greiðslu bóta geti komið, þ.e. váttryggingaratburður. Í tilvitnaðri lagagrein komi efnislega fram að sá, sem rétt eigi til bóta, skuli gera kröfu um bætur til félagsins. Ljóst sé að löggjafinn ætlist ekki til að á bak við slíka kröfu verði að vera fullkomin gögn og nákvæmlega útreiknuð kröfufjárhæð. Þá er á því byggt af hálfu stefnda að þótt komist yrði að þeirri niðurstöðu að ekki ætti að miða upphaf frestsins við váttryggingaratburð sé ljóst að sýkna verði stefnda á grundvelli þess að hann hafi ekki fært fram sönnur um hvenær vitneskja hans um líkamstjón sitt hafi komið til.

Ekki er fram komið að á hafi skort um upplýsingagjöf af hálfu stefnda til váttryggingartakans þannig að það geti haft áhrif á niðurstöðu málsins.

Í g-lið 62. gr. framangreindra laga nr. 30/2004 er váttryggingaratburður skilgreindur sem „atvik sem samkvæmt váttryggingarsamningi veldur því að til greiðslu bóta getur komið.“

Hin ófrávíkjanlega regla 1. mgr. 124. gr. laga nr. 30/2004 um eins árs tilkynningarfrést um kröfu er hagfelldari váttryggðum en hin frávíkjanlega regla 30. gr., sbr. 3. gr., eldri laga um váttryggingarsamninga, nr. 20/1954.

Í athugasemdum með frumvarpi, sem varð að lögum nr. 30/2004, er um skýringar á 124. gr. vísað til skýringa við 1. mgr. 51. gr. Þar segir. „Í 1. mgr. er kveðið á um að váttryggður glati rétti til bóta ef krafa hans er ekki tilkynnt innan árs frá því að hann vissi um atvik sem eru tilefni kröfu hans. Geri hann það ekki fellur

réttur hans brott vegna tómlætis. Reglan kann að virðast ströng en er þó mun rýmri en heimild stendur til eftir ákvæðum VSL (laga um váttryggingarsamninga nr. 20/1954 – innskot dómara). Félögin hafa af því mikla hagsmuni að kröfur komi fram sem fyrst og það hefur samfélagslega þýðingu að ljúka slíkum málum án óþarfa dráttar. Upphaf frestsins miðast við þann tíma er váttryggður fékk upplýsingar um þau atvik sem eru tilefni kröfu hans um váttryggingarbætur. Ákvæðið gerir kröfur til váttryggðs af því að það er á hans ábyrgð ef hann gerir sér ekki grein fyrir að atvikin, sem hann hefur fengið upplýsingar um, veita honum rétt til váttryggingarbóta. Er óhjákvæmilegt að skipa reglum með þessum hætti, enda verður að ætlast til að váttryggður hafi sjálfur vara á sér í þessum efnum og í raun ekki öðrum til að dreifa.“

Það atvik, sem um ræðir í 1. mgr. 124 gr. laga nr. 30/2004, er í því tilviki, sem hér um ræðir, slys það sem stefnandi varð fyrir í desember 2006 og krafa hans um bætur er reist á. Upphaf ársfrests er slysið sjálft en engin rök eru til að miðað verði við síðara tímamark þegar tilteknar afleiðingar voru fram komnar. Í þessu sambandi ber einnig að líta til þess að samkvæmt tilkynningu stefnanda til stefnda hafði hann veruleg óþægindi af verk í öxl allt frá slysi.

Samkvæmt þessu er niðurstaða dómsins sú að vegna tómlætis stefnanda beri að sýkna stefnda af kröfum hans. Ákveðið er að málskostnaður skuli falla niður.

Mál þetta dæmir Sigurður H. Stefánsson héraðsdómari.

D ó m s o r ð:

Stefndi, Váttryggingafélag Íslands hf., er sýkn af kröfum stefnanda, Jóns Péturs Kristjánssonar.

Málskostnaður fellur niður.

Sigurður H. Stefánsson